

При оцінці проекту враховується три види діяльності: інвестиційна, операційна та фінансова.

Отже, визначення ефективності проекту дає можливість дізнатися потенційним інвесторам та тим хто є ініціатором чи є даний проект ефективним, чи буде в майбутньому покриття витрат яких зазнали учасники і чи буде прибуток.

Потрібно пам'ятати, що на проект впливає багато чинників, а на його ефективність впливає: загальний стан в державі, її політика, податковий тягар, якщо в проект інвестувалися кошти взяті в кредит то його відсоткова ставка та багато інших не менш важливих чинників без урахування яких неможливо визначити точно чи має проект шанс на успіх, чи інвестування в нього є маною тратою часу та коштів.

Також потрібно звернути увагу на те, що не всі проекти мають на меті подальше отримання прибутку. Ці проекти зазвичай є державними і головна їх мета це задоволення деяких людських потреб (наприклад парк).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Біянська І. Оцінювання економічної ефективності інвестиційних проектів / І. Біянська / Фінанси України. – 2010. – № 9. – С. 149–154.
2. Нечаєв В.І. Проблеми оцінки ефективності інноваційно-інвестиційних проектів / В.І. Нечаєв. АПК: економіка, управління. – 2010. – № 12. – С. 22-27.
3. Язлюк Б.О. Теорія і практика економічної ефективності інвестиційно – інноваційного бізнес – портфеля / Б.О. Язлюк, В. Здреник // Вісник. – ЖДТУ. – Економічні науки. – 2011. – № 1(55). – С. 199–202.
4. Яременко О.В. Оцінка економічної ефективності інвестування підприємств споживчої кооперації / О.В. Яременко / Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. № 1. – С. 102-105.

Зінченко О.В.

*кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту
Київського національного університету технологій та дизайну*

Сайко К.І.

*студент
Київського національного університету технологій та дизайну
м. Київ, Україна*

ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО СТАНДАРТІВ

З метою досягнення економії виробничих запасів доцільно впроваджувати їх комплексне використання. Одним з основних напрямів використання виробничих запасів є освоєння нових видів виробництва, що дасть змогу повніше використовувати технологічні відходи неконденційного характеру. При цьому постає питання нормативного регулювання всіх об'єктів

бухгалтерського обліку в умовах повної інтеграції національної системи бухгалтерського обліку в європейський законодавчий простір. Це стосується також бухгалтерського обліку виробничих запасів. Невідповідність окремих положень чинних нормативних актів, що регулюють облік виробничих запасів, неузгодженість окремих норм П(С)БО та МСФЗ щодо порядку оцінки виробничих запасів, відсутність галузевого регулювання їх бухгалтерського відображення призводить до зменшення достовірності у забезпеченні інформаційних потреб користувачів для прийняття рішень. Приведення вітчизняного законодавства, що регулює облік виробничих запасів у відповідність міжнародним вимогам, з урахуванням галузевих особливостей підприємств, дасть змогу вирішити поставлені проблемні питання.

Шляхи вирішення цих проблем намагалися знайти вітчизняні та зарубіжні вчені, а саме: Ф. Бутинець, В. Валуєв, С. Голов, З. Гуцайлюк, С. Дикий, І. Замула, В. Лінник, Є. Мних, Л. Нападовська, В. Сопко, П. Попович, М. Пушкарь. Проте, питання обліку виробничих запасів в умовах комплексного використання сировини підприємствами вимагають додаткових досліджень. До основних гальмівних чинників належать: використання застарілої нормативно-правової бази, недосконала система документообігу на підприємствах.

Порядок ведення бухгалтерського обліку виробничих запасів на підприємствах регулює низку нормативно-правових документів, які забезпечують: дотримання суб'єктами господарювання єдиних правил ведення бухгалтерського обліку, які носять обов'язковий характер, гарантують та захищають інтереси користувачів облікової інформації; достовірність та повноту необхідних даних для задоволення інформаційних потреб користувачів.

Аналіз нормативно-правових документів, що здійснюють регламентацію бухгалтерського обліку виробничих запасів підприємств в Україні свідчить, що найповніше інформація розкривається в П(С)БО 9 «Запаси» [1], та МСФЗ 2 «Запаси» [2], оскільки у цих документах висвітлено питання з обліку виробничих запасів. У них викладено важливі питання бухгалтерського обліку певної топологічної ділянки обліку, разом з тим, є неузгодженість, зокрема, існують відмінності між порядком оцінки виробничих запасів за вимогами П(С)БО та МСФЗ.

Порівняльний аналіз вимог П(С)БО 9 «Запаси» [1] та МСФЗ 2 «Запаси» [2] дозволив визначити спільні та відмінні підходи до регулювання окремих питань бухгалтерського обліку виробничих запасів таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняння вимог П(С)БО 9 «Запаси» та МСФЗ 2 «Запаси»

Економічна ознака	П(С)БО 9 «Запаси» [1]	МСФЗ 2 «Запаси» [2]
Визначення запасів	Під запасами розуміють активи, які: – утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності;	Під запасами розуміють активи, які призначені для використання в ході звичайної господарської

	<p>– перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва;</p> <p>– утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, а також управління підприємством</p>	<p>діяльності у процесі виробництва, для продажу, чи у формі матеріалів для споживання при наданні послуг</p>
Оцінка запасів при надходженні	<p>Собівартість формується з таких витрат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. При придбанні у постачальника – суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю) за вирахуванням непрямих податків; суми ввізного мита; суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству; транспортно-заготівельних витрат; інших витрат. 2. При виготовленні власними силами – витрат, що утворюють виробничу собівартість, визначену за П(С)БО 16 «Витрати». 3. При внесенні до статутного капіталу – справедливої вартості, погодженої із засновниками підприємства з урахуванням витрат, що включаються до первісної вартості запасів, придбаних у постачальника. 4. При безоплатному отриманні – справедливої вартості. 5. При отриманні внаслідок обміну на подібні активи – балансової вартості переданих запасів. 6. При отриманні внаслідок обміну на неподібні активи – справедливої вартості отриманих запасів. <p>До собівартості не включаються витрати:</p>	<p>Собівартість формується з таких витрат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Витрати на придбання. Ціни придбання; мита та інших податків (якщо вони не відшкодовуються підприємству), витрат на транспортування; вартості робіт з навантаження та розвантаження й інших витрат. 2. Витрати на переробку. Витрати, безпосередньо пов'язані з одиницею виробництва. 3. Інші витрати. Інші витрати, якщо вони відбулися при доставці запасів до їх теперішнього місця розпакування та приведення до теперішнього стану. До собівартості не включаються: понаднормативні суми відходів матеріалів, оплата праці або інші виробничі витрати; витрати на зберігання, крім тих витрат, які зумовлені виробничим процесом і є необхідними для наступного етапу виробництва; адміністративні накладні витрати, не пов'язані з доставкою запасів до їх

	понаднормові витрати і нестачі запасів; проценти за користування позиками; витрати на збут; загальногосподарські та інші витрати.	теперішнього місця розташування та приведення у теперішній стан; витрати на продаж
Оцінка запасів при використанні	Собівартість перших за часом надходження запасів (ФІФО), ідентифікована собівартість, середньозважена собівартість. Нормативні затрати; ціни продаж	Собівартість перших за часом надходження запасів (ФІФО), ідентифікована собівартість, середньозважена собівартість. Стандартних витрат та метод роздрібних цін.
Відображення вартості у балансі	Найменша з двох оцінок: первісна вартість або чиста вартість реалізації.	Найменша з двох оцінок: собівартість або чиста вартість реалізації

Аналіз П(С)БО та МСФЗ показав, що загалом методичний підхід до бухгалтерського обліку виробничих запасів за міжнародними та національними стандартами майже уніфікований. Однією із істотних відмінностей між стандартами є обмеження сфери їх застосування. Так, МСФЗ використовують всі підприємства, організації та установи незалежно від форми власності та способу утворення. Відповідно до П(С)БО його вимоги не поширюються на ведення бухгалтерського обліку бюджетними установами, що є обґрунтовано

доцільним, оскільки це впливає з особливостей системи бухгалтерського обліку бюджетних установ, порядку їх функціонування та мети діяльності.

Існує відмінність у деталізації складових запасів, зокрема, відповідно до п. 6 П(С)БО 9 «Запаси» [1] для цілей бухгалтерського обліку запаси включають:

Склад запасів для цілей бухгалтерського обліку	<p>сировину, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, що призначені для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва й адміністративних потреб;</p> <p>незавершене виробництво у вигляді незакінчених обробкою і складанням деталей, вузлів, виробів та незакінчених технологічних процесів.</p> <p>Незавершене виробництво на підприємствах, що виконують роботи та надають послуги, складається з витрат на виконання незакінчених робіт (послуг), щодо яких підприємством ще не визнано доходу;</p> <p>готову продукцію, що виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором, або іншим нормативно-правовим актом;</p> <p>товари у вигляді матеріальних цінностей, що придбані (отримані) та утримуються підприємством з метою подальшого продажу;</p> <p>малоцінні та швидкозношувані предмети, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року;</p> <p>поточні біологічні активи, якщо вони оцінюються за цим П(С)БО 9 «Запаси» [2], а також сільськогосподарська продукція і продукція лісового господарства після її первісного визнання.</p>
--	--

Вимоги п. 37 МСФЗ 2 «Запаси» [2] визначають загальну класифікацію запасів, зокрема, до них включаються товари, виробничі запаси, виробничі допоміжні матеріали, матеріали, незавершене виробництво та готова продукція.

Отже, національні стандарти надають більш детальний перелік складових, які включаються до запасів, що спрощує порядок віднесення складових до виробничих запасів. Відсутність такої деталізації в МСФЗ пояснюються тим, що вони носять більш загальний характер та не враховують особливостей обліку окремих країн.

При розкритті інформації у фінансовій звітності виникають принципові відмінності щодо деталізації інформації про виробничі запаси. Так, відповідно до вимог МСФЗ, суб'єкт господарювання має надавати дані про суму запасів, визнаних витратами протягом звітного періоду, такої вимоги в національних стандартах немає. Тому, така інформація є доречною при розкритті стану і результатів господарської діяльності підприємства. Під час переоцінки виробничих запасів згідно П(С)БО, надається інформація лише про суму збільшення чистої вартості реалізації запасів, які попередньо уцінені. МСФЗ, крім цієї інформації, вимагає розкривати дані про суми уцінки запасів у звітному періоді, а також наводити обставини або події, що спричинили дооцінку виробничих запасів, які раніше були уцінені. Отже, МСФЗ, що надають більше свободи ведення обліку, ґрунтуючись на застосуванні

бухгалтерами професійного судження, змушує розкривати більше інформації про виробничі запаси порівняно з національними стандартами.

Згідно з проведеними дослідженнями нормативно-правової бази, яка покладена в основу обліку виробничих запасів підприємств, встановлено:

методичний підхід до обліку запасів за міжнародними та національними стандартами є уніфікованим. Для повної гармонізації цих стандартів потребують уточнення питання деталізації інформації, яка розкривається у фінансовій звітності про виробничі запаси;

чинним законодавством врегульовані аспекти обліку виробничих запасів, проте невирішеними залишаються питання, що виникають у практичній діяльності підприємства (бухгалтерський облік тари, безоплатно отриманих запасів, що не використовуються), вирішення яких є предметом подальших досліджень;

особливістю МСБО є те, що вони носять загальний характер і не виключають національних особливостей обліку країн, що їх використовують, тому розширюють варіативність визнання та оцінки об'єктів бухгалтерського обліку, а також направлені на надання свободи при розкритті інформації про господарську діяльність, що ґрунтується на застосуванні професійного судження.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246 [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси». [Електронний ресурс].– Доступний з http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410&cat_id=92408

Кучерява М.В.

науковий співробітник

Державної навчально-наукової установи

«Академія фінансового управління»

м. Київ, Україна

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ РОБОТИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ КОРПОРАТИВНОЇ ЗВІТНОСТІ

Міжнародні організації є формою співробітництва між державами та результатом глобалізаційних процесів. Діяльність даних утворень є, беззаперечно, додатковим рівнем регулювання та здійснення нагляду за окремими аспектами суспільного життя.

Так, на сьогоднішній день регулювання сфери підготовки та оприлюднення корпоративної звітності різними групами суб'єктів підприємницької діяльності здійснюється не лише національними та наднаціональними регуляторами, а й також окремим інститутом – міжнародними організаціями.